

مطالب مفید

استعمال دخانیات یکی از عمدۀ ترین علل مرگ و میر در جهان است. در هر ۸ ثانیه یک نفر به علت دخانیات در دنیا می‌میرد. استعمال هر نخ سیگار ۷ دقیقه از عمر انسان را کاهش می‌دهد. در ایران مرگ‌های ناشی از مصرف دخانیات ۵۰ هزار نفر در سال برآورد شده است. در استان خراسان روزانه حدود ۱۱ نفر به علت مصرف دخانیات و عوارض آن جان خود را از دست می‌دهند. تخمین زده می‌شود که دخانیات هر سال می‌تواند ۵ میلیون نفر (عمدتاً در کشورهای با درآمد کم و متوسط) را به کام مرگ بفرستد.

متوسط سن شروع سیگار در استان خراسان رضوی ۲۰ سال است. و ۸ درصد مردم در گروه سنی ۱۵ تا ۶۴ سال روزانه سیگار می‌کشنند.

- ✓ دود دخانیات با دارا بودن بیش از ۴هزار نوع ماده سمی، باعث بروز بیماری‌های مختلفی می‌شود. از این ترکیبات برخی مانند نیکوتین، مونوکسیدکربن، آرسنیک، آمونیاک د.د.ت، جیوه و ... اثرات سوء بیشتری روی دستگاه‌های مختلف بدن دارد. به طور میانگین افرادی که سیگار کشیدن را در دوران نوچوانی آغاز می‌کنند ۲۰ تا ۲۵ سال زودتر از افراد غیرسیگاری خواهند مرد.
- ✓ سیگار سبب مرگ زود رس در مردان می‌شود.
- ✓ علت ۹۰ درصد سرطان‌های ریه، ۸۰ درصد موارد برونشیت مزمن و ۱۵ تا ۲۰ درصد سرطان‌های روده بزرگ، کبدورحم استعمال دخانیات است.
- ✓ خطر ایجاد بیماری‌های قلبی عروقی در اثر استفاده از سیگار در مردان تا ۳ برابر و در زنان تا ۶ برابر افزایش می‌یابد.
- ✓ استعمال دخانیات در ایجاد بیماری‌های گوارشی، پوکی استخوان، پوسیدگی دندان‌ها و بیماری‌های پوستی نقش مؤثری دارد.
- ✓ دخانیات قدرت باروری زنان را کاهش داده و خطر ایجاد سقط، تولد نوزاد با وزن کم، مردهزادی و یائسگی زودهنگام را افزایش می‌دهد.
- ✓ فیلتر سیگار حاوی فلزات سنگین و ترکیبات بسیار سمی با غلظت بالا است. مواد سمی موجود در یک فیلتر سیگار می‌تواند ماهی‌های یک لیتر آب را از بین ببرد. سیگاری‌هایی که ته سیگار خود را دور می‌اندازند سالانه بیش از یک تن آرسنیک وارد چرخه حیات می‌کنند.
- ✓ باور عمومی بر آن است که عبور دود از میان آب درون محفظه شیشه‌ای قلیان موجب تصفیه آن می‌شود. این باور، اشتباه محض بوده و برخلاف باورهای سنتی حجم دود استنشاق شده ناشی از یک وعده مصرف قلیان ۲۰ تا ۱۰ برابر مصرف یک نخ سیگار است. قلیان نه تنها تمام ۴هزار ماده سمی و ۷۰ ماده سرطان‌زای موجود در سیگار را دارا است بلکه مونوکسیدکربن بیشتری نیز تولید می‌کند. به علاوه دود قلیان مجموعه‌ای از عوامل سرطان‌زای دیگر هم دارد که ناشی از سوختن ذغال است. این مواد به عنوان عامل اصلی بروز

سرطان ریه، بیماری‌های قلبی عروقی و سایر بیماری‌ها شناخته شده‌اند و خطر انتقال بیماری‌های عفونی نظیر سل، هپاتیت و برخی بیماری‌های ویروسی نیز به دلیل استفاده مشترک از قطعه دهانی وجود دارد. اگر کسی یک بار قلقلن مصرف کند، معادل 20 تا 40 نخ سیگار، دود استنشاق کرده و ۱۰۰ در حالی است که افراد در معرض دود قلقلن هم معادل ۴ تا ۷ نخ سیگار، دود وارد ریشهایشان شده است.

برای ترک سیگار ابتدا تصمیم بگیرید و سپس زمان خاصی را برای آن انتخاب کنید. یکی از دو راه زیر را برای ترک سیگار انتخاب کنید.

- ✓ **قطع ناگهانی** دخانیات یکی از بهترین روش‌های ترک است و فرد معتاد پس از تقویت انگیزه در خود تصمیم به کنار گذاشتن مصرف دخانیات می‌گیرد.
- ✓ **ترک تدریجی** که در این روش فرد معتاد خمن آگاهی از مضرات مصرف دخانیات مصرف آن را در اماکن عمومی، منزل، محیط کار و... برای خود محدود می‌کند و به تدریج با کاهش مصرف دخانیات آن را ترک می‌کند.

با ترک سیگار ممکن است میل شدیدی به سیگار پیدا کنید، کارهای زیر می‌تواند به شما کمک کند:

- چند بار نفس عمیق بکشید.
- یک لیوان نوشیدنی بنوشید.
- اگر به شما سیگار تعارف کردن بدون تردید بگویید (**(نه من سیگار نمی‌کشم.)**)
- برای استفاده از آدامس نیکوتین دار با پزشک خود مشورت کنید.

برای پیشگیری از مصرف دخانیات نیازمند برنامه‌های آموزشی، فرهنگی و تبلیغی در کنار سایر اقدامات قانونی هستیم، در این زمینه آموزش و پرورش باید نقش خود را در آگاه‌سازی دانش‌آموزان به خوبی ایفا کند و صدا و سیما نیز در زمینه آگاهی‌بخشی به مردم جایگاه ویژه‌ای دارد.».